

**Commissie van Toezicht
Arrestantenzorg
Eenheid Rotterdam**

Jaarverslag 2015

Inhoudsopgave

1. **Inleiding / samenvatting**
2. **De commissie (samenstelling, taken & werkwijze)**
3. **Bevindingen**
  - a. **Ontvangst, rondleiding en bezetting**
  - b. **Huisvesting**
  - c. **Veiligheid**
  - d. **Verzorging en bejegening**
  - e. **Bevindingen van arrestanten**
4. **Conclusies en aanbevelingen**

Bijlagen

1. **Overzicht inspectiebezoeken 2015**
2. **Tabellen – aantal en verblijfsduur (minderjarige) arrestanten 2015**

1 Inleiding / samenvatting

In dit jaarverslag brengt de Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg eenheid Rotterdam (CTA) verslag uit van haar werkzaamheden en bevindingen over 2015.

Terugblikkend op het jaar 2015 concludeert de commissie dat de arrestantenzorg in de eenheid Rotterdam over het algemeen op orde is. Dit neemt niet weg dat er, afhankelijk van de locatie, ook momenten en periodes zijn geweest waarin de commissie zich genoodzaakt zag haar zorgen kenbaar te maken over de tijdens inspecties aangetroffen situaties. Met name ten aanzien van de rechtbanklocaties (in het bijzonder rechtbank Rotterdam) gold en geldt nog immer een zorgelijke situatie, alhoewel er in 2015 langzaam maar zeker enkele verbeteringen zijn doorgevoerd. De aandachtspunten die de commissie tijdens haar inspecties onder de aandacht brengt van AZ-medewerkers, worden zoveel mogelijk direct opgepakt. De commissie kan er op vertrouwen dat de aan de teamchef Arrestantentaken gerichte actie- en knelpunten adequaat worden opgepakt.

De inspecties in 2015 zijn uitgevoerd op een zestal reguliere cellencomplexen en een 7-tal locaties met uitsluitend ophoudkamers.

Wijze van inspecteren

Evenals in 2014, zijn ook in 2015 zes inspectierondes gepland en uitgevoerd, waarbij in ieder geval de reguliere cellencomplexen en beide rechtbanklocaties werden geïnspecteerd.

De bevindingen van de inspecties worden vastgelegd in een inspectieverslag. De aandachtspunten uit de inspectieverslagen worden onder de aandacht gebracht van de teamchef Arrestantentaken.

Aansluitend op elke inspectieronde vindt een commissievergadering plaats, waarbij ook de teamchef Arrestantentaken het eerste halfuur aansluit en de actualiteiten, vorderingen en knelpunten per locatie toelicht.

De inspectiebezoeken worden meestal door één commissielid afgelegd of naar behoefte, door twee leden.

De commissie startte in 2015 met 10 leden. Medio mei en begin juli 2015 zijn twee leden gestopt met hun werkzaamheden als commissielid. Op dit moment acht de commissie het nog niet noodzakelijk nieuwe leden te werven. De verwachting is voornamelijk dat de commissie haar werkzaamheden met 8 leden naar behoren kan uitvoeren.

Thema's

Evenals voorgaande jaren bezochten de leden van de commissie zonder aankondiging alle cellencomplexen, op wisselende dagen en tijdstippen. Verdeeld over het jaar heeft de commissie specifiek op een aantal thema's haar aandacht gevestigd tijdens de inspecties. In 2015 betrof het de volgende thema's: BHV (planning, registratie en evaluatie van oefeningen, ook met suïcideprotocol) – Medicatie (opslag en verstrekking van medicatie) – Minderjarige arrestanten (bejegening, zorg, verblijfsduur) – Oneigenlijk gebruik van politiecellen (o.a. de opvang / insluiting van verwarde personen die geen strafbaar feit hebben gepleegd) – Inspectie van locaties met uitsluitend ophoudkamers.

Rechtbanklocaties

Reeds in 2014 heeft de commissie in haar jaarverslag uitvoerig aandacht besteed aan de huisvesting, veiligheid en bejegening van arrestanten op de rechtbanklocaties Rotterdam en Dordrecht. Met name de rechtbanklocatie Rotterdam is een zorglocatie. In beide rechtbanklocaties zijn uitsluitend ophoudkamers ingericht.

De commissie was en is zich ervan bewust dat de realisatie van verbeteringen op rechtbanklocaties vraagt om een voortdurende investering in een nauwe samenwerking met (het bestuur van) de rechtbank en de leiding van AZ.

In 2015 heeft de commissie aan de hand van de eind 2014 samen met de rechtbank opgestelde aandachtspuntenlijst, haar inspecties doorgevoerd en daarbij ook in de vorm van interviews expliciet zorg besteed aan het AZ-personeel werkzaam op deze locaties.

Terugblikkend concludeert de commissie dat er in 2015 weliswaar enkele verbeteringen zijn gerealiseerd van vooral bouwtechnische aard (toiletten verbouwd, opbergvoorziening voor goederen van arrestanten, AED, verbetering commandokamer, plaatsing koffiemachine voor personeel en arrestanten), maar dat het grootste deel van de gewenste verbeteringen nog niet is gerealiseerd. Zoals reeds vermeld, heeft de commissie tijdens inspecties op de rechtbanklocaties (met name in Rotterdam) de AV-medewerkers expliciet bevraagd over hun ervaringen en wensen. Dit was mede input voor de opgestelde actielijsten. De opmerkingen van het personeel werden en worden door de commissie doelbewust gedeeld met de veiligheidsadviseur en het bestuur van de rechtbank, om zodoende ook op deze wijze druk te houden op het belang van het daadwerkelijk doorvoeren van de gewenste verbeteringen. De commissie realiseert zich dat dit een proces is van 'de lange adem' en blijft derhalve de actiepuntenlijst hanteren voor de inspecties in het komende jaar.

In hoofdstuk 4 is een beknopte lijst met aandachtspunten t.a.v. de rechtbanklocaties Rotterdam en Dordrecht opgenomen. De situatie op rechtbanklocaties is ook op landelijke niveau aan de orde gesteld.

Samenwerking met de teamchef Arrestantentaken

De commissie is content met de wijze waarop de teamchef Arrestantentaken de commissie informeert over de op de arrestantenzorg betrekking hebbende klachten, (pogingen) suïcide en personele ontwikkelingen binnen AZ. Dit geldt eveneens voor de ontwikkelingen m.b.t. de vorming van de Nationale Politie en de personele reorganisatie. Ook commissieleden hebben met enige regelmaat gemerkt dat het reorganisatieproces heeft geleid tot onrust onder medewerkers. De teamchef Arrestantentaken heeft, samen met zijn chefs, evenals in 2014 in 2015 fors geïnvesteerd in de begeleiding van zijn personeel in deze voor hen vaak onzekere periode. Een belangrijk instrument in dit complexe proces is het door de teamchef Arrestantentaken in gang gezette 'uitleertraject', waarbij de leidinggevenden AZ wisselend worden ingezet op de 8 hoofdlocaties. De 'best practises' van de verschillende locaties worden op deze wijze beter uitgenut, dan wel breder onder de aandacht gebracht van AZ medewerkers. De commissie spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop de teamchef Arrestantentaken gedurende het jaar 2015 de commissie op vlieghoogte heeft gehouden over de (mogelijke) effecten van de personele reorganisatie op het personeel. Op verzoek van de commissie heeft de teamchef Arrestantentaken in september 2015 een eerste opzet gemaakt van een actiepuntenlijst per AZ-locatie. Doel is om beter zicht te krijgen op aandachtspunten per locatie en te komen tot een planmatige en tijdgebonden uitvoering van de actiepunten. De commissie is content met deze werkwijze en opzet van de lijsten; naast de per locatie specifieke onderwerpen, is ook aandacht voor algemene (voor alle locaties geldende) onderwerpen. Het is een 'levende' lijst die in de tijd naar behoefte wordt aangevuld. De commissie constateert dat mede dankzij deze lijst, een beter en completer overzicht is verkregen van de actie- en verbeterpunten per locatie. Punt van kritiek is wel dat er nog onvoldoende duidelijk onderscheid kan worden tussen structurele en incidentele aandachtspunten. Bovendien constateert de commissie dat een aantal aandachtspunten te lang blijft liggen / niet snel genoeg wordt opgepakt door de leiding AZ. Het belang van de commissie hierbij is mede gelegen in het feit dat indien zich ernstige incidenten voordoen, ook de commissie zal worden aangesproken op haar rol en verantwoordelijkheid in de oplossing van reeds eerder of vaker geconstateerde issues. De commissie heeft de teamchef Arrestantentaken in dit kader geadviseerd om de lijsten meer 'SMART' te maken en in ieder geval een aantal relatief eenvoudige aandachtspunten op korte termijn op te pakken of te uniformeren voor alle locaties (o.a. huisregels in diverse talen, beschikbaarheid / bekendheid van suïcideprotocollen en BHV-oefeningen plannen en evalueren).

2 De commissie

Samenstelling van de commissie

Begin 2015 bestond de commissie nog uit 10 leden (inclusief de voorzitter). De commissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris vanuit de politieorganisatie. Bij de samenstelling van de commissie is rekening gehouden met de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring van leden. De commissieleden worden benoemd voor de duur van ten hoogste 4 jaren. Zij kunnen één maal worden herbenoemd voor ten hoogste 4 jaren.

De functie van secretaris van de commissie werd in 2015 vervuld door de heer F.H.G. Lenferink, werkzaam bij de politie Eenheid Rotterdam. De commissie is samengesteld uit de volgende personen:

De heer M.J. Smit – voorzitter

De heer H.O. Brammerloo

De heer E. Biesbroek

Mevrouw J. Heijmans

Mevrouw E.E. van der Eng

Mevrouw S. Kos

Mevrouw J. van de Merwe

Mevrouw N. Tonnon

Taken van de commissie

De commissie heeft tot taak toezicht te houden op de arrestantenzorg in de politiecellen (complexen) in de eenheid Rotterdam. Dit is inclusief de cellencomplexen binnen de gerechtsgebouwen. Jaarlijks brengt de commissie een verslag uit over haar werkzaamheden en bevindingen aan de korpschef van politie. Het verslag wordt door de commissie ook ter kennis gebracht van de politiechef en van de burgemeesters binnen de eenheid. Daarnaast heeft de commissie tot taak gevraagd en ongevraagd aan de korpschef advies uit te brengen en inlichtingen te geven over aangelegenheden betreffende de arrestantenzorg.

Werkwijze van de commissie

Artikel 5 Regeling Toezicht Arrestantenzorg

1. De commissie stelt zich regelmatig en op het door haar te bepalen tijdstip door inspecties op de hoogte van de toestand van de arrestantenzorg teneinde haar taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen.

2. De leden van de commissie hebben, op vertoon van een door de korpschef vastgesteld legitimatiebewijs waaruit blijkt dat zij lid zijn van de commissie, te allen tijde toegang tot de door de politie gebruikte locaties en vervoermiddelen voor arrestantenzorg, behalve indien het een plaats betreft waar een ingeslotene in het kader van een politieonderzoek wordt gehoord of waar hij medisch wordt onderzocht.

3. De leden van de commissie zijn, ter uitvoering van hun taken, bevoegd alle ingeslotenen en bezoekers van politiecellen en politiecellencomplexen vragen te stellen.

4. De leden van de commissie worden door de politiechef geïnformeerd over de veiligheidsvoorschriften en dienen de op grond daarvan gegeven aanwijzingen door ambtenaren van politie en het personeel, bedoeld in artikel 23, tweede lid, van het Besluit beheer politie, terstond op te volgen.

5. De politiechef brengt alle voor de uitoefening van de taken van de commissie van belang zijnde beleidsvoorschriften en uitvoeringsregels, feiten en omstandigheden, ter kennis van de commissie.

6. Leden van de commissie zijn tot geheimhouding verplicht van al hetgeen hen in de uitoefening van hun taken ter kennis komt behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit de tenuitvoerlegging van hun taken de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

7. Van de bevindingen tijdens een inspectie wordt ten behoeve van de voor de arrestantenzorg direct verantwoordelijke leidinggevende een verslag gemaakt. De politiechef ontvangt een afschrift van dit verslag.

3 Bevindingen

a. Ontvangst, rondleiding en bezetting

Inspectiebezoeken

De inspecties van de commissie richten zich in eerste instantie op een zestal reguliere cellencomplexen (politiebureaus) binnen de eenheid Rotterdam en zijn bestemd voor de insluiting van arrestanten met overnachting (Doelwater, Capelle, Zuidplein, West, Spijkenisse, Dordrecht); op al deze bureaus zijn tevens ophoudkamers voor kortdurende insluiting voor verhoor.

Naast de reguliere cellencomplexen, zijn in 2015 ook een aantal locaties met uitsluitend ophoudkamers geïnspecteerd; in paragraaf 3b zijn de bevindingen van de commissie t.a.v. deze locaties opgenomen.

In 2015 heeft de commissie 68 inspectiebezoeken afgelegd en hebben de commissieleden in totaal 99 arrestanten gesproken (waarvan 25 minderjarig). Gedurende het jaar 2015 werden in de eenheid Rotterdam in totaal 37.285 arrestanten ingesloten (in 2014 werden 42.954 arrestanten ingesloten). In de **bijlagen 1 en 2** zijn specifieke gegevens m.b.t. de inspectiebezoeken en verblijfsduur opgenomen.

Ontvangst, rondleiding en bezetting

De commissie is tijdens haar inspectiebezoeken over het algemeen enthousiast ontvangen en begeleid. In een aantal gevallen (met name op hectische momenten) moesten commissieleden wat langer wachten bij de ontvangstbalie. In 2015 heeft de commissie geconstateerd dat de CTA niet in alle gevallen bekend is bij politie- of AZ-medewerkers en/of dat inspecties onaangekondigd mogen plaatsvinden. Dit deed zich een enkele keer voor op de locaties Capelle en Spijkenisse. Ook in 2016 blijft dit een punt van aandacht voor de teamchef Arrestantentaken.

De commissie heeft in 2015 in enkele gevallen signalen ontvangen van AZ-medewerkers over de door hen ervaren onderbezetting. Het betrof de locaties Overkampweg in Dordrecht en de locatie Spijkenisse. Dit hield verband met een toegenomen werkdruk (meer arrestanten) bij dezelfde bezetting. Mede vanwege de lopende (personele) reorganisatie heeft de ervaren werkdruk onder AZ-personeel de volle aandacht van de leiding AZ.

b. Huisvesting

De commissie heeft geconstateerd dat de huisvestingssituatie in de politiecellencomplexen over het algemeen op orde is. Wel heeft de commissie in 2015 in een aantal gevallen gebreken geconstateerd. Deze gebreken zijn onmiddellijk gemeld aan het AZ-personeel en de teamchef Arrestantentaken, waarna die gebreken in de meeste gevallen redelijk snel konden worden verholpen.

Een aantal noemenswaardige bevindingen van de commissie wordt hieronder kort toegelicht. Na de verbouwing van de locatie Spijkenisse, bleek de temperatuurregeling niet goed te functioneren. Op de locatie Overkampweg te Dordrecht bleek dat de koude luchtstroom in de cellen moeilijk kon worden gereguleerd. Deze issues zijn verholpen, waarbij in tijdelijkheid ook dekens konden worden gebruikt.

In een incidenteel geval (locatie Capelle) bleek dat de algemene schoonmaak van het complex door de week niet op orde was; dit is in overleg met de schoonmaakploeg opgepakt.

Ook het aantreffen van een vervuilde luchtplaats bleef beperkt tot een enkele locatie. Soms blijkt dat een vervuilde luchtplaats wordt aangetroffen vlak voordat een (ingeplande) schoonmaak zou plaatsvinden. Verzoeken van de commissie worden dan overigens spontaan opgepakt.

De commissie blijft, ondanks het beperkte aantal geconstateerde gebreken, met klem aandacht vragen voor het frequent reinigen / doorspoelen van de oogdouches in verband met legionella-besmetting. Tevens is de registratie daarvan essentieel. Op de locatie Overkampweg te Dordrecht werd 4 keer geconstateerd dat de oogdouches niet of onvoldoende waren doorgespoeld; ook de registratie was niet op orde. Dit is daarna hersteld. Op een tweetal locaties bleek tijdens een inspectie dat de aftekenlijst voor het doorspoelen van de oogdouches niet was bijgewerkt (Spijkenisse en Zuidplein). In Capelle is een legionellabesmetting in de douches verholpen door het vervangen van de boiler en de filters van de douchekoppen.

Locaties met uitsluitend ophoudkamers

In 2015 heeft de commissie een 7-tal locaties met uitsluitend ophoudkamers geïnspecteerd. In het kort volgen hieronder de bevindingen n.a.v. de inspecties.

- Centraal Station Rotterdam Stationsplein (Landelijke Eenheid, voorheen Spoorwegpolitie) – 3 ophoudkamers.

In het verleden (vóór de bouw van het CS) werd volop gebruik gemaakt van deze locatie, zowel voor het opnemen van aangiften als voor het ophouden van arrestanten. Sinds het nieuwe CS gereed is, bestaan nog steeds steeds dezelfde faciliteiten, maar de aangiftebalie wordt niet meer gebruikt (gesloten) en de (nieuwe, zeer nette) ophoudkamers worden slechts sporadisch gebruikt. Arrestanten worden hier doorgaans maximaal 1 à 2 uur ondergebracht t.b.v. ID controle en daarna overgebracht naar een cellencomplex (Doelwater of Marconiplein). Ter gelegenheid van grote evenementen (b.v. Koningsdag en voetbalwedstrijden Feyenoord) is er een hogere bezetting (voor kortdurend verblijf).

- Sommelsdijk Olympiaweg – 2 ophoudkamers.

Beide ophoudkamers worden met enige regelmaat gebruikt voor personen die voor winkeldiefstal of voor rijden onder invloed zijn aangehouden. Een arrestant verblijft op deze locatie slechts 1,5 uur, waarna hij/zij naar het politiebureau in Spijkenisse wordt overgebracht. Bij evenementen (denk b.v. aan de jaarwisseling) wordt een gedeelte van de garage geschikt gemaakt voor het tijdelijk ophouden van arrestanten (o.a. plaatsing van een toilet / 'dixi'). Ook heeft men dan een arrestantenbus ter beschikking.

- Oud Beijerland Spuidijk – 4 ophoudkamers.

Dit politiebureau wordt in het algemeen beperkt gebruikt door de medewerkers. De 4 ophoudkamers worden onregelmatig gebruikt. De arrestanten die op deze locatie worden binnen gebracht, verblijven hier meestal slechts een uur. Het gaat dan om personen die wegens rijden onder invloed of in het kader van ID controle zijn aangehouden. Men rijdt vervolgens met de betreffende arrestant van Oud Beijerland naar de Overkampweg (Dordrecht). De afstand tussen voornoemde locaties wordt als ver ervaren. Deze afstand wordt soms meerdere keren per dag overbrugd, maar het kan ook voorkomen

dat een paar dagen geen arrestanten hoeven te worden vervoerd. De commissie acht een inspectie op deze locatie niet meer noodzakelijk.

- Rotterdam-Noord Pr. Frederik Hendrikstraat – 5 ophoudkamers.

De 5 ophoudkamers verkeren in goede staat en worden nauwelijks gebruikt (meestal t.b.v. arrestanten die onder invloed hebben gereden).

- Rotterdam-Hoogvliet Middenbaan Noord – 4 ophoudkamers.

In dit politiebureau zijn in totaal 4 zeer nette ophoudkamers aanwezig, die nauwelijks worden gebruikt. Vaak betreft het personen die wegens het rijden onder invloed zijn aangehouden. Arrestanten verblijven op deze locatie meestal slechts 1 a 2 uur, waarna zij naar Spijkenisse of Rotterdam Zuidplein worden vervoerd. Tijdens de verbouwing van het cellencomplex in Spijkenisse, is overigens wel volop gebruik gemaakt van de ophoudkamers op deze locatie.

- Rotterdam Eendachtsplein – 4 ophoudkamers.

Dit bureau is niet open voor regulier bezoek; contact via de intercom of het algemene politienummer. Het bureau is beperkt in gebruik bij medewerkers en wordt gesloten / verkocht.

De 4 ophoudkamers zijn mooie grote ruimtes, waarvan 3 met daglicht. De kamers worden nooit gebruikt, iedereen wordt naar Doelwater gebracht. Ook niet tijdens bijzondere momenten / evenementen. De commissie acht een inspectie op deze locatie niet meer noodzakelijk.

- Gorinchem W. de Vries Robbeweg – niet meer in gebruik / gesloten (was niet duidelijk op de politie-site aangegeven).

Aandachtspunten van de commissie t.a.v. ophoudlocaties

Tijdens deze inspecties is gebleken dat diverse voorzieningen niet meer aanwezig zijn of niet of nauwelijks gebruikt worden. Enkele voorbeelden: er is geen suïcideprotocol aanwezig of bekend, de oogdouche is niet meer in gebruik, er worden geen BHV-oefeningen gehouden of er is weinig aandacht voor, er zijn geen huisregels aanwezig (arrestanten worden mondeling geïnformeerd), er is geen voeding aanwezig (wordt indien nodig 'buiten de deur' gehaald). Overigens zijn er doorgaans wel voldoende technische voorzieningen als toiletten, brandblusvoorzieningen e.d. aanwezig. Ook worden arrestanten die medische zorg nodig hebben, direct naar een cellencomplex overgebracht.

Van de geïnspecteerde ophoudlocaties zijn er (inmiddels) drie niet meer in gebruik (Oud Beijerland, Gorinchem en Eendachtsplein Rotterdam). Ten aanzien van de overige hier genoemde locaties heeft de commissie aangegeven dat deze slechts sporadisch (1x per jaar) geïnspecteerd dienen te worden. Mocht de commissie daartoe overigens enige aanleiding zien, wordt de frequentie van inspecties op dergelijke locaties uiteraard weer opgevoerd.

De eenheid Rotterdam beschikt in totaal over 36 locaties (bureaus) met uitsluitend ophoudkamers, waarvan er slechts 7 in gebruik zijn (door AZ beschikbaar gestelde locatielijst d.d. 26-01-2016). Tijdens haar inspecties is de commissie echter door medewerkers AZ kenbaar gemaakt dat ook enkele van deze 'officieel' niet in gebruik zijnde locaties, sporadisch toch worden gebruikt om arrestanten voor kortdurend verblijf op te houden. De teamchef Arrestantentaken heeft aangegeven dat niet geheel kan worden uitgesloten dat soms van de faciliteiten van deze locaties gebruik gemaakt wordt, juist om onnodige of te lange transportbewegingen met arrestanten in het grote gebied van de eenheid te voorkomen. Uiteraard wordt er op toegezien dat een dergelijk verblijf zo kort mogelijk is.

In **hoofdstuk 4** zijn de conclusies en aanbevelingen van de commissie opgenomen t.a.v. ophoudlocaties.

c. Veiligheid

BHV en ontruimingsoefeningen

Aangezien planning, uitvoering, registratie en evaluatie van BHV-oefeningen van cruciaal belang zijn voor de veiligheid van arrestanten en arrestantenverzorgers, besteedt de commissie tijdens al haar inspecties expliciet aandacht aan dit onderwerp. Mede dankzij deze aandacht, wordt de zorg voor BHV door de leiding van AZ en haar medewerkers serieus opgepakt en worden BHV-oefeningen steeds beter gepland en benut voor de doorontwikkeling van de noodzakelijke vaardigheden voor het vak arrestantenzorg.

Gedurende het jaar 2015 heeft de commissie tijdens haar inspecties wel een aantal keren geconstateerd dat BHV-zaken niet geheel op orde waren. Daar is door de leiding van AZ adequaat op geacteerd en heeft geleid tot verbeteringen in de organisatie van BHV-zaken. Hieronder worden een aantal noemenswaardige bevindingen van de commissie vermeld t.a.v. een viertal locaties.

Overkampweg te Dordrecht

Tijdens een inspectie is geconstateerd dat de evaluatie en nabespreking van een ontruimingsoefening niet werd geregistreerd. Bovendien werd een enkele keer verondersteld dat er maandelijks oefeningen plaatsvonden, maar een registratie van ingeplande oefeningen ontbrak. Tevens is tijdens een inspectie een keer gebleken dat geen evaluatieverslag was opgesteld.

Op deze locatie werd 4 keer geconstateerd dat de inhoud van de BHV-kast niet was gecontroleerd (aftekenlijst ontbrak). Dit gebrek is daarna verholpen.

Marconiplein

De commissie heeft tijdens een inspectie geconstateerd dat op het moment dat arrestantenverzorgers individueel bevroegd werden over planning, deelname en rolverdeling t.a.v. ontruimingsoefeningen, dit voor hen niet altijd duidelijk was. Ook terugkoppeling van oefeningen aan medewerkers was geen standaard werkwijze.

Spijkenisse

De commissie heeft op deze locatie 3 keer geconstateerd dat BHV oefeningen niet of niet voldoende duidelijk waren ingepland. Het was AV'ers tijdens die inspecties niet bekend wanneer de laatste oefening was gehouden. Bovendien werd een enkele keer geconstateerd dat uitvoering van en deelname aan BHV-oefeningen niet werd geregistreerd en dat een evaluatieverslag niet was opgesteld.

Tijdens een inspectie bleken in het cellencomplex de bordjes die verwijzen naar de nooduitgang, te ontbreken; bovendien was er geen noodverlichting aanwezig en er waren geen vluchtplannen opgehangen. Dat is later hersteld.

Zuidplein

Tijdens een inspectie gaven AV'ers aan dat het voor hen onduidelijk was wanneer er voor het laatst een ontruimingsoefening had plaatsgevonden.

Evenementen en BHV-oefeningen

Ook in 2015 heeft de commissie extra aandacht besteed aan inspecties tijdens grote evenementen en het bijwonen van BHV-oefeningen. De grootschalige evenementen betroffen: Oud & Nieuw, wedstrijd Feijenoord – AS Roma (26 februari), R'damse Marathon (12 april), Koningsdag (27 april), KNVB Bekerfinale (3 mei) en R'dam Unlimited (24 juli). De commissieleden hebben daarbij een goed beeld gekregen van de inrichting van bedrijfsprocessen, de uitvoering van draaiboeken, de organisatiegraad en de personele inzet voor dergelijke evenementen. Gebleken is onder meer dat het vanwege de hectiek of de veiligheidssituatie tijdens een evenement, niet altijd mogelijk is om arrestanten te spreken. De commissie is overigens zeer content met de uitstekende wijze waarop leidinggevend politiepersoneel hen tijdens de evenementen heeft begeleid en geïnformeerd.

De commissie heeft een vijftal BHV-/brandoefeningen bijgewoond op de locaties Doelwater, Zuidplein en Marconiplein in Rotterdam en in Capelle a/d IJssel. De commissie heeft geconstateerd dat de oefeningen (op een enkele functionaris na) serieus werden uitgevoerd en leerpunten open en eerlijk werden gedeeld (ook met de commissieleden). Gebleken is dat voortdurende scherpte in de

communicatie tussen betrokken politiemensen cruciaal is en dat het improvisatievermogen op de proef wordt gesteld. De vertaling van een oefensituatie naar de praktijk lukt doorgaans redelijk goed en resulteert in kritische beschouwingen in de debriefing. De commissie merkt op dat de vorm waarin de BVH-oefeningen doorgaans worden gehouden (table-top oefeningen) op zich een prima methode is gebleken om aan de hand van een uitvergroete plattegrond een BVH-situatie te simuleren en daar verbeterpunten uit te halen. Echter, opvolgende praktijkoefeningen met leerpunten uit die table-top zijn absoluut noodzakelijk om het gewenste leereffect bij medewerkers te realiseren.

Suicideprotocol

De commissie merkt op dat niet uitsluitend bekendheid met het suicideprotocol, maar ook de geoefendheid met en het snel kunnen raadplegen van het protocol van cruciaal belang is voor het veilig en adequaat optreden in geval van een suicide(poging). Indien deze zaken niet op orde zijn, is niet alleen de veiligheid van arrestanten in het geding, maar is eveneens het afbreukrisico voor arrestantenverzorgers groot. In 2015 heeft de commissie op dit thema nauwgezet geïnspecteerd en eventuele knelpunten direct onder de aandacht gebracht van de teamchef Arrestantentaken. De commissie is content met de wijze waarop de leiding AZ deze aandachtspunten heeft opgepakt. Hieronder worden een aantal noemenswaardige bevindingen van de commissie vermeld t.a.v. een vijftal locaties.

Marconiplein

AZ-medewerkers gaven tijdens een inspectie aan dat men wel wist hoe te reageren bij een poging tot suicide, maar men kon het protocol niet vinden. De commissie constateerde weliswaar een daadkrachtige houding onder AZ'ers, maar maakte zich zorgen over de bekendheid met en geoefendheid in suicidepreventie. De commissie kreeg de indruk dat AV'ers teveel vertrouwen op theoretische bekendheid en/of routine. De commissie heeft derhalve dringend geadviseerd frequent te oefenen in suicidepreventie; dit advies gold en geldt overigens voor alle te inspecteren locaties.

Spijkenisse

Tijdens deze inspectie wist AZ personeel niet precies waar betreffende suicideprotocollen te vinden waren. Men gaf aan dat men wist wat te doen indien zich calamiteiten voordoen. Nieuwe mensen (inhuur bijvoorbeeld) worden ingewerkt. Tijdens de vergaderingen worden de protocollen besproken. Evenals op de locatie Marconiplein, gold ook hier dat men teveel vertrouwd op routine. Advies van de commissie: meer praktijkoefeningen bieden een betere garantie voor eventuele calamiteiten!

Capelle

Extra aandacht voor protocollen / suicidepreventie: AZ personeel geeft aan dit belangrijk te vinden, wijst op relevante mailing, maar weet weinig daarover te vertellen. Men belt snel 112. Aanbeveling van de commissie: meer praktijkoefeningen suicidepreventie. Ook op deze locatie werd tijdens een inspectie gemeld dat men wel weet heeft van het suicideprotocol, maar het protocol kon niet getoond worden.

Zuidplein

Tijdens een inspectie werd opgemerkt door AZ-personeel dat men niet bekend is met het suicideprotocol en het protocol ook niet weet te vinden. Er werd ook niet op geoefend.

Overkampweg

Er bleek tijdens een inspectie geen suicideprotocol aanwezig te zijn en kon ook niet worden gevonden door AZ-personeel.

Inmiddels heeft de teamchef Arrestantentaken onder alle AZ-medewerkers (nogmaals) kenbaar gemaakt dat alle protocollen (dus ook het suicideprotocol) te vinden zijn op een vaste locatie van het Intranet. Tevens heeft de teamchef Arrestantentaken naar tevredenheid van de commissie toegezegd dat suicideprotocollen expliciet worden opgenomen in het trainingsprogramma van BHV-oefeningen. Illustratief in dit verband is een adequaat en doortastend optreden van AZ-medewerkers tijdens een incident op 17-12-2015 (locatie Marconiplein): Een 19-jarige Poolse man, die eerder in de week geprobeerd had zijn polsen door te bijten, probeerde nu zelfmoord te plegen. Door een uitermate professioneel en kundig optreden, wisten betreffende AZ'ers dat te voorkomen.

d. Verzorging en bejegening

Medicatie

De norm voor de opslag en het uitzetten / verstrekken van medicijnen is, dat de voor arrestanten bestemde medicijnen bewaard dienen te worden in speciaal daarvoor bestemde bakjes en (afsluitbare) medicijnkasten. De overgebleven, ongebruikte medicijnen dienen gedeponereerd te worden in een daarvoor bestemde en af te sluiten (brieven)bus, die door een arts regelmatig wordt geleegd. De medicijnen dienen in principe uitgezet te worden door een arts (de arts is en blijft vanaf het eerste contact met de AV'er of een arrestant, verantwoordelijk voor de inschatting van de medische situatie en de medicatieverstrekking). De commissie heeft tijdens haar inspecties geconstateerd dat deze norm / werkwijze meestal wel, maar in enkele gevallen niet consequent wordt toegepast.

Ten aanzien van de opslag van medicatie werd op een beperkt aantal locaties geconstateerd dat medicijnen los (in zakjes of mandjes) op de balie of in het kantoor werden bewaard. Ook waren de medicijnkasten niet altijd afgesloten.

Ten aanzien van de verstrekking van medicijnen heeft de commissie frequent geconstateerd dat deze taak wordt uitgevoerd door arrestantenverzorgers, die dan, eventueel na (telefonische) consultatie van een arts, de medicatie verstrekken. De commissie is van oordeel dat medicatieverstrekking door een AV'er niet per definitie ongewenst is, maar adviseert met klem dat consultatie van een arts de standaard moet zijn; de veiligheidsrisico's die onjuiste medicijnverstrekking met zich mee kunnen brengen, mogen niet worden onderschat. De commissie pleit voor een helder en uniform beleid t.a.v. het uitzetten van medicijnen. De teamchef Arrestantentaken is met de commissie van oordeel dat de opslag van medicijnen zo veilig mogelijk en op uniforme wijze georganiseerd dient te zijn.

Minderjarigen in politiecellen

Tijdens haar inspecties doet de commissie altijd navraag naar de zorg voor eventuele ingesloten minderjarigen. In 2015 hebben de commissieleden van de eenheid R'dam 68 inspecties uitgevoerd en hebben daarbij 99 arrestanten gesproken, waarvan 25 minderjarigen.

Het algemene beeld is dat de arrestantenverzorgers (AV'ers) ingesloten minderjarigen met de voor hen noodzakelijke specifieke zorg behandelen. Men is op de hoogte van de voor minderjarigen specifieke (huis)regels, zoals het recht op bezoek door ouders / advocaat, het apart van volwassenen insluiten en luchten, etc. In het beperkte aantal gevallen dat de commissie constateerde dat minderjarige arrestanten langer dan slechts enkele uren waren ingesloten, of indien ouders nog niet waren geïnformeerd, heeft de commissie daar direct aandacht voor gevraagd bij de AV'ers, die dit goed hebben opgepakt.

De wijze waarop op de locatie Overkampweg Dordrecht minderjarige arrestanten worden behandeld, verdient naar het oordeel van de commissie (voor zover van toepassing) navolging op andere locaties: Minderjarige arrestanten vallen onder de verantwoordelijkheid van de medicijnverantwoordelijke die let op de behandeling van ingesloten minderjarigen. Minderjarigen ontvangen andere huisregels dan volwassen arrestanten. Zij mogen niet 24 uur worden opgesloten in een politiecel, omdat het geen kindvriendelijke ruimte is. Om die reden worden zij om de twee uur uit de cel gehaald. Ook hebben minderjarigen recht op dagelijks bezoek van de ouders en de advocaat. Daarnaast worden minderjarigen apart van volwassenen gelucht en mogen zij niet roken.

De commissie kreeg tijdens haar inspecties in 2015 de indruk dat het aantal ingesloten minderjarigen met strafrechtelijke titel enigszins was toegenomen. Minderjarigen met een civielrechtelijke titel worden slechts in uitzonderlijke gevallen ingesloten; in dergelijke gevallen worden minderjarige arrestanten overigens zo snel mogelijk overgeplaatst naar een instelling.

De eenheid Rotterdam houdt gegevens bij van het aantal en de verblijfsduur van (minderjarige) arrestanten. Deze zijn opgenomen in **bijlage 2**. Daaruit blijkt onder meer het volgende:

Het percentage minderjarigen (12 – 17 jarigen) is enigszins toegenomen in 2015 t.o.v. 2014.

Het percentage minderjarigen (12 – 17 jarigen) dat langer dan de toegestane verblijfsduur (3 dagen / 72 uur) in een cel verblijft, is enigszins afgenomen.

Opvang verwarde personen

Evenals in 2014 heeft de commissie in 2015 tijdens haar inspecties expliciet aandacht geschonken aan de opvang en insluiting van verwarde personen met een psychische aandoening. De teamchef Arrestantentaken is het met de commissie eens dat verwarde personen die geen strafbaar feit hebben gepleegd, niet dienen te worden ingesloten in een politiecel. De commissie en de teamchef Arrestantentaken constateerden in 2015 dat dit fenomeen echter nog steeds met enige regelmaat voorkomt, omdat men (na tussenkomst van de crisisdienst) niet altijd terecht kan in een GGD-instelling. Opgemerkt moet worden dat ondanks deze weerbarstige praktijk, de samenwerking tussen politie en GGZ is verbeterd. De meeste (acuut) verwarde personen die naar inschatting van de politie een gevaar zijn voor zichzelf en de omgeving, worden opgenomen in een GGZ instelling. Uitgezonderd zijn verwarde personen die een misdrijf hebben gepleegd of uitsluitend onder invloed zijn van middelen (b.v. kennelijke staat van dronkenschap). Niet uitgesloten kan worden dat door bezuinigingen meer verwarde personen tussen wal en schip terecht komen en noodgedwongen deels moeten worden opgevangen door de politie. Aangestuurd wordt op het zoveel mogelijk preventief vrijhouden van bedden. Over deze problematiek wordt frequent overleg gevoerd met de regionaal portefeuillehouder 'samenwerking GGZ'. In 2015 kwam het op een beperkt aantal locaties voor dat verwarde personen die geen strafbaar feit hadden gepleegd, in een politiecel werden geplaatst. Op de locaties Capelle en Spijkenisse bleek sprake te zijn van enkele incidenten. Op de locatie Doelwater kwam dit fenomeen frequenter voor. Indien een dergelijke sociale insluiting (mede gelet op de hulpverleningstaak van de politie) toch noodzakelijk bleek, werd direct de FARR-arts ingeschakeld. De FARR-arts beoordeelt of een verward persoon een gevaar voor zichzelf en/of zijn omgeving vormt. Indien noodzakelijk, probeert de FARR-arts vervolgens een plek binnen een GGZ-instelling te regelen. Aangezien de commissie tijdens een aantal inspecties heeft geconstateerd dat acuut verwarde personen die géén strafbaar feit hebben gepleegd, toch nog eerst naar het politiebureau worden overgebracht voor een eerste beoordeling, blijft de commissie bij de teamchef Arrestantentaken en zijn personeel aansturen op het zoveel mogelijk voorkomen van dergelijke situaties.

Oneigenlijk gebruik van politiecellen

In 2015 heeft de teamchef Arrestantentaken bij de commissie aandacht en begrip gevraagd voor de opvang van vluchtelingen / asielzoekers in politiebureaus. Vanuit het perspectief van de hulpverleningstaak van de politie, is het wegsturen van deze mensen geen optie, is de opvang in de ontvangsthuis van een politiebureau soms noodzakelijk en zal soms opvang plaatsvinden in de politiecel. Ook worden in enkele schrijnende gevallen minderjarigen ingesloten in een politiecel (sociale insluiting). De teamchef Arrestantentaken heeft opgemerkt dat dit oneigenlijke gebruik van politiecellen verre van ideaal en ongewenst is, maar onder de gegeven omstandigheden niet altijd kan worden voorkomen. De commissie onderkent de geschetste problematiek, maar stelt daarbij wel als belangrijke voorwaarde dat mochten zich dergelijke (ongewenste) situaties niettemin voordoen, de personen in kwestie alsnog ten spoedigste dienen te worden ondergebracht bij de daarvoor bestemde (zorg-/jeugd)instellingen.

Huisregels

De commissie merkt op dat de beschikbaarheid van huisregels (in meerdere talen) en de verstrekking van huisregels in 2015 doorgaans op orde bleek in de politiecellencomplexen. Op de locatie Marconiplein heeft de commissie echter tijdens een drietal inspecties enkele gebreken geconstateerd: Tijdens één inspectie waren geen huisregels in andere talen beschikbaar en tijdens twee andere inspecties bleek dat de huisregels niet meer standaard werden uitgedeeld en opgehangen in de cellen. Dit gebrek is verholpen.

Ten aanzien van de ophoudkamers en de rechtbanklocaties heeft de commissie m.b.t. huisregels meerdere keren gebreken moeten constateren (zie de betreffende passages in paragraaf 3b en hoofdstuk 4).

e. Bevindingen van arrestanten

Interviews met arrestanten

Zoals reeds is opgemerkt, heeft de commissie tijdens haar inspecties in 2015 in totaal 99 arrestanten gesproken, waarvan 25 minderjarigen. Uit de door de commissieleden gevoerde interviews met arrestanten is gebleken dat ingesloten en over het algemeen tevreden zijn over de bejegening door het personeel op de betreffende locatie.

In een beperkt aantal gevallen op verschillende locaties hebben ingesloten en zich beklagd over de bejegening door AZ-medewerkers dan wel de faciliteiten in een cel of ophoudkamer:

De ouders van een minderjarige waren door een misverstand nog niet op de hoogte gesteld van zijn insluiting; er was niet geregistreerd wie de ouders had moeten informeren. Hierop is de procedure aangescherpt door de teamchef Arrestantentaken.

Een vrouwelijke arrestant werd nogal onverschillig bejegend, waarbij de arrestant telkens moest telkens vragen om bepaalde faciliteiten, alvorens deze werden verstrekt.

Een enkele keer beklagde men zich over te droog of niet ontdooid brood of een onvoldoende smaakvolle warme maaltijd, verouderde lectuur, de onaangename geur in de cel, een smoezelige luchtplaats, koude luchtstroom in de cel en bekladde muren. Ook waren in een beperkt aantal gevallen geen huisregels verstrekt.

In de hier geschetste situaties hebben de AZ-medewerkers de adviezen van de commissie voorspoedig opgepakt en de tekortkomingen waar mogelijk verholpen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies en aanbevelingen van de commissie n.a.v. inspecties van locaties met uitsluitend ophoudkamers

In de eerste plaats merkt de commissie op dat dergelijke locaties, indien zij daadwerkelijk worden gebruikt voor het kortdurend verblijf van arrestanten, altijd dienen te voldoen aan kwalitatief goede arrestantenzorg, m.a.w. de aanwezigheid van professionele AZ-medewerkers. De commissie stelt zicht op het standpunt dat aan deze basisnorm dient te worden voldaan om veiligheidsrisico's zoveel mogelijk in te dammen. Indien wordt ingeleverd op AZ-voorzieningen en AZ-personeel kan de veiligheid van en kwalitatief goede zorg voor arrestanten onder druk komen te staan. Juist omdat de locaties met uitsluitend ophoudkamers doorgaans slechts sporadisch worden gebruikt voor het (kortdurende) verblijf van arrestanten, heeft het politiepersoneel een verminderd urgentiebesef voor hygiëne, veiligheid en werkprocedures AZ (BHV, suïcideprotocollen, etc.). Dit vergroot de kans op ongevallen en andere calamiteiten voor zowel arrestanten als personeel. Men is onvoldoende voorbereid op eventuele noodsituaties.

Ter illustratie: begin september 2015 deed zich een poging suïcide voor op de locatie Veranda (Cor Kieboomplein); bij het terugplaatsen van de arrestant in zijn ophoudkamer, was verzuimd zijn schoenen met veters af te pakken; het is gelukkig bij een poging gebleven. Deze locatie beschikte op dat moment niet over AZ-personeel. Extra aandacht voor en begeleiding van deze arrestant door gekwalificeerd AZ-personeel had wellicht tot een andere situatie geleid.

Gelet op het grote aantal locaties met uitsluitend ophoudkamers, heeft de commissie er bij de teamchef Arrestantentaken op aangedrongen om inzichtelijk te maken welke van deze locaties nu daadwerkelijk in gebruik zijn en welke locaties weinig of niet gebruikt worden. Wellicht zou het aantal ophoudlocaties teruggebracht kunnen worden. Belangrijke voorwaarde daarvoor zou zijn een (betere) spreiding van de nog in gebruik zijnde ophoudlocaties over het gebied van de eenheid: geen ongewenst lange vervoersbewegingen met arrestanten en tegelijkertijd voldoende bereikbare

locaties voor de Noodhulp. De commissie heeft de teamchef Arrestantentaken verzocht deze optie te bespreken met de eenheidsleiding van de politie.

De commissie heeft de teamchef Arrestantentaken meerdere keren verzocht om duidelijkheid te verschaffen over de specifieke, voor ophoudkamers geldende wet- en regelgeving. Die duidelijkheid is er nog steeds niet. Bekend is dat er een (concept) Landelijk Reglement Arrestantenzorg is, maar formele vaststelling / ondertekening moet nog plaatsvinden. Zolang niet volstrekt duidelijk is welke normen voor ophoudlocaties gelden, blijft het voor de commissie problematisch om gericht toezicht uit te oefenen op deze locaties en een kwaliteitsoordeel te verbinden aan de geconstateerde situaties tijdens inspecties.

Beknorte lijst met aandachtspunten t.a.v. de rechtbanklocatie Rotterdam

- Het komt regelmatig voor dat arrestanten te lang op de rechtbank moeten verblijven in afwachting van de zitting. De planning van zittingen en vervoersbewegingen dient beter op elkaar te worden afgestemd.
- Een luchtplaats / rookgelegenheid dient in gebruik te worden genomen, zeker indien de nu vaak te lange verblijfsduur van arrestanten in afwachting van hun zitting, niet kan worden ingekort.
- De schoonmaak dient te worden verbeterd (cellen en toiletten zijn vaak niet schoon). Een hogere frequentie en meer flexibiliteit in schoonmaakwerktijden is gewenst.
- De sanitaire voorzieningen dienen te worden uitgebreid. Te weinig toiletten voor teveel arrestanten en nog geen gescheiden toiletten voor mannen / vrouwen. Inmiddels is wel een nieuw toilet geplaatst.
- In het arrestantencomplex ontbreekt een pantry: er is behoefte aan een kleine keuken voor voeding en warme dranken. Dit levert tijdswinst op / meer tijd voor arrestantenzorg. Het standpunt van de rechtbank dat bij het schenken van hete dranken de veiligheid van het personeel in het geding zou zijn, herkent de commissie niet; op andere locaties is dat immers ook geen issue. Inmiddels is wel een koffie-automaat geplaatst
- Er dient altijd een calamiteiten- of ontruimingsplan zichtbaar aanwezig te zijn.
- Aandacht voor de werking van de nooddeuren en ontgrendeling van sluisen en cellen bij calamiteiten.
- Er is behoefte aan het aanbrengen van luikjes in de celdeuren (in plaats van de huidige kijkgaatjes). Dit ten behoeve van de veiligheid: beter zicht op de cellen en een veiliger contact mogelijk met arrestanten.
- Frequente controle van de klimaatbeheersing is gewenst; deze blijkt niet altijd optimaal te werken. Voldoende extra dekens biedt enig soelaas.
- Er dienen altijd huisregels voorhanden te zijn en te worden uitgereikt.
- Het aanbod van voeding is te beperkt (geen vegetarische en halal maaltijden).
- Vanwege de aandacht van de commissieleden, voelen de medewerkers in het cellencomplex zich beter gehoord. De zorg voor de aangedragen verbeterpunten blijft echter.

Beknorte lijst met aandachtspunten t.a.v. de rechtbanklocatie Dordrecht

- De BHV-tas en BHV-kast dienen te allen tijde volledig op orde te zijn en te worden gecontroleerd / afgetekend.
- Er dienen ontruimingsoefening te worden gepland, gehouden en geëvalueerd.
- Beleid en protocol voor suïcidepreventie is cruciaal.
- Medicatie opslag dient op orde te zijn (niet meer los op de balie in sealbags).
- Op een aantal plekken in de rechtbank ontbreekt cameratoezicht (o.a. bij steile trap en lift). Een volledig dekkend camerasysteem zou echter te kostbaar zijn. De commissie heeft verzocht dit uitgangspunt te heroverwegen uit oogpunt van veiligheid voor arrestanten, AV-personeel en advocaten.
- Er is geen oogdouche gefaciliteerd, terwijl het AV-personeel wel pepperspray-dragend is.
- Huisregels zijn uitsluitend beschikbaar in de Nederlandse taal.

BIJLAGE 1 – Overzicht inspectiebezoeken 2015

Inspectielocaties	Aantal bezoeken	Datum inspectie	Aantal ingesloten	Aantal gesproken ingesloten	Waarvan minderjarig (gesproken)
Doelwater	10		148	15	4
Oud & Nieuw		01-01-2015	(cellen en DV&O bus) >30	(i.v.m. veiligheid / drukte) 0	
		27-01-2015	22	3	1
Feyenoord-AS Roma		26-02-2015	3	1	
		27-03-2015	10	1	
BHV – oefening (gijzeling)		10-04-2015	n.v.t.	n.v.t.	
Marathon		12-04-2015	36	4	1
		21-05-2015	21	4	1
R'dam Unlimited		24-07-2015	2	n.v.t.	
BHV – oefening (ontr. i.v.m. brand)		14-10-2015	n.v.t.	n.v.t.	
		25-10-2015	24	2	1
Zuidplein	8		92	20	5
		23-01-2015	7	2	
BHV – oefening		10-03-2015	n.v.t.	n.v.t.	
		31-03-2015	22	2	1
Marathon		12-04-2015	15	4	1
		15-05-2015	11	2	2
		03-08-2015	10	3	1
		13-10-2015	14	1	
		02-12-2015	13	6	
Marconiplein	8		61	12	2
Oud & Nieuw		01-01-2015	>18	1	
		16-01-2015	7	1	
		06-03-2015	4	2	1
BHV – oefening		31-03-2015	n.v.t.	n.v.t.	
		22-05-2015	13	4	
		28-08-2015	7	1	
		24-09-2015	6	2	
		17-12-2015	6	1	1
Capelle	8		64	12	1
		30-01-2015	11	2	
		26-03-2015	5	2	
		11-04-2015	5	2	
BHV – oefening		23-03-2015	n.v.t.	n.v.t.	
		15-05-2015	3	1	1
		10-09-2015	15	2	
		18-10-2015	17	2	
		04-12-2015	8	1	

Spijkenisse	6		49	10	3
		01-02-2015	8	2	
		08-04-2015	3	0	
		15-04-2015	12	1	
		12-06-2015	8	2	1
		14-10-2015	6	3	2
		17-12-2015	12	2	
Dordrecht	7		76	13	6
		21-01-2015	18	2	1
		06-04-2015	12	3	
Koningsdag		27-04-2015	>3	2	2
		25-06-2015	8	1	
		09-09-2015	15	3	2
		25-09-2015	9	1	1
		13-11-2015	11	1	
Rechtbank R'dam	5		71	11	4
		29-01-2015	14	2	
		10-04-2015	23	1	
		20-05-2015	4	3	2
		04-09-2015	17	2	2
		18-11-2015	13	3	
Rechtbank Dordt	6		18	6	0
		21-01-2015	0	0	
		19-03-2015	9	2	
		20-05-2015	0	0	
		10-09-2015	5	0	
		19-10-2015	0	0	
		02-12-2015	4	4	
VAV locaties	10		0	0	0
CS Rotterdam		27-01-2015	0	0	
Sommelsdijk		18-03-2015	0	0	
Oud-Beijerland		20-05-2015	0	0	
Noord		07-05-2015	0	0	
KNVB Bekerfinale – Veranda		03-05-2015	nb	n.v.t.	
Hoogvliet		20-05-2015	0	0	
Eendrachtsplein		20-05-2015	niet in gebruik	n.v.t.	
Noord		22-09-2015	0	0	
Hoogvliet		25-11-2015	0	0	
Gorinchem		21-11-2015	niet in gebruik	n.v.t.	
TOTAAL	68		579	99	25

BIJLAGE 2 – Tabellen: aantal en verblijfsduur (minderjarige) arrestanten 2015

Eenheid Rotterdam (2015)

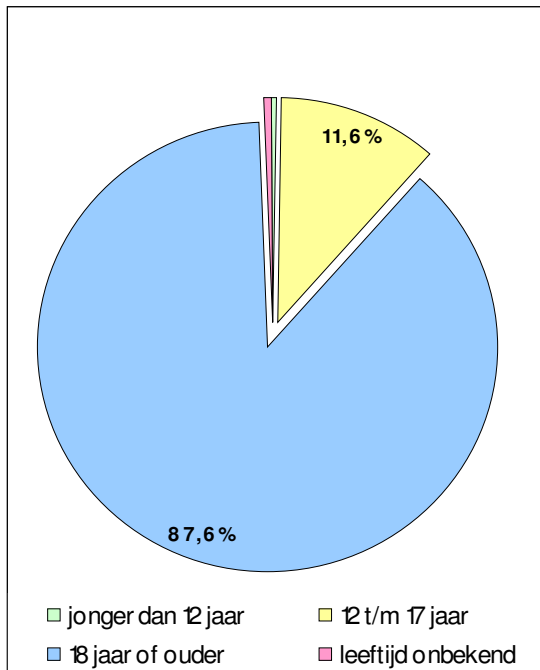
Naar leeftijd

Aantal arrestanten (2015)	Maand												2015
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
jonger dan 12 jaar	3	7	5	8	6	3	3	8	5	1	9	3	61
12 t/m 17 jaar	363	340	406	387	349	431	318	280	316	405	372	356	4.323
12 t/m 15 jaar	160	176	215	194	163	198	159	118	144	196	170	157	2.050
16 t/m 17 jaar	203	164	191	193	186	233	159	162	172	209	202	199	2.273
18 jaar of ouder	2.796	2.810	3.118	2.899	2.787	2.703	2.579	2.506	2.479	2.552	2.606	2.831	32.666
leeftijd onbekend	21	16	20	18	24	25	16	28	17	15	16	19	235
Totaal	3.183	3.173	3.549	3.312	3.166	3.162	2.916	2.822	2.817	2.973	3.003	3.209	37.285

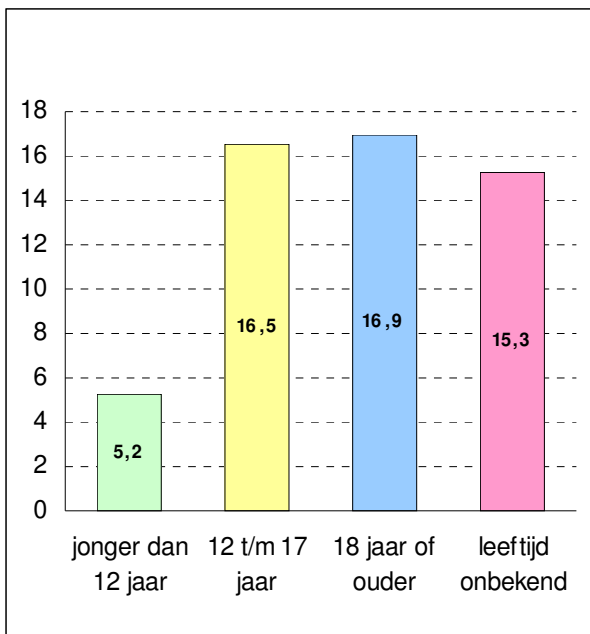
Percentage arrestanten van het totaal (2015)	Maand												2015
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
jonger dan 12 jaar	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	0,0%	0,3%	0,1%	0,2%
12 t/m 17 jaar	11,4%	10,7%	11,4%	11,7%	11,0%	13,6%	10,9%	9,9%	11,2%	13,6%	12,4%	11,1%	11,6%
12 t/m 15 jaar	5,0%	5,5%	6,1%	5,9%	5,1%	6,3%	5,5%	4,2%	5,1%	6,6%	5,7%	4,9%	5,5%
16 t/m 17 jaar	6,4%	5,2%	5,4%	5,8%	5,9%	7,4%	5,5%	5,7%	6,1%	7,0%	6,7%	6,2%	6,1%
18 jaar of ouder	87,8%	88,6%	87,9%	87,5%	88,0%	85,5%	88,4%	88,8%	88,0%	85,8%	86,8%	88,2%	87,6%
leeftijd onbekend	0,7%	0,5%	0,6%	0,5%	0,8%	0,8%	0,5%	1,0%	0,6%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Gemiddelde verblijfsduur in uren (2015)	Maand												2015
	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	
jonger dan 12 jaar	4,9	5,0	6,7	1,0	3,9	1,5	3,6	4,0	4,1	4,8	12,5	6,9	5,2
12 t/m 17 jaar	18,5	16,4	16,0	15,1	13,6	16,1	13,8	16,9	21,5	16,4	16,5	18,3	16,5
12 t/m 15 jaar	17,1	16,7	14,0	11,9	12,3	12,7	11,7	12,0	21,8	14,8	15,3	14,0	14,4
16 t/m 17 jaar	19,5	16,1	18,3	18,2	14,8	18,9	15,8	20,4	21,2	17,9	17,6	21,6	18,4
18 jaar of ouder	16,4	16,9	16,7	16,4	14,6	17,0	17,4	17,0	15,9	17,6	18,3	18,6	16,9
leeftijd onbekend	15,3	25,9	16,1	22,5	8,8	18,9	7,9	14,8	20,7	12,8	10,2	10,5	15,3
Totaal	16,7	16,9	16,6	16,3	14,4	16,9	17,0	16,9	16,5	17,4	18,0	18,5	16,8

Percentage totaal aantal arrestanten naar leeftijdscategorieën (2015)

Gemiddelde verblijfsduur in uren naar leeftijdscategorieën (2015)

Verblijfsduur minderjarige arrestanten minder / meer dan 72 uur (3 dagen) – 2015

